

186. Hopballe Mølle

Hopballe Vandmølle ligger ved Grejs Å. Den er kendt siden 1663, hvor den hørte under hovedgården Rugballegård. I 1688 var ager- og enghartkornet opgjort til 0,22, mens møllehartkornet udgjorde 4,25 tønder. Møllen blev solgt til selveje i 1750, og der opførtes et stort møllehus og en møllegård. Møllen havde stampeværk fra ca. 1775 til 1890. Den nuværende mølle er en treetages rødstensbygning fra ca. 1860 oprettet i forbindelse med etablering af et flormølleri som fungerede indtil 1925. Vandkraften havde samtidig været udnyttet til at drive et savværk som fortsatte, da man i 1921 installerede en turbine til produktion af elektricitet til de omliggende landsbyer Hopballe, Høgsholt, Rugballe og Uhre. Møllesøens udstrækning har varieret gennem tiden. Opstemning, møllekanal og overløbskanal er bevaret og der er anlagt et stryg. Flere driftsbygninger er kommet til i 1900 tallet, og der er i 1980'erne etableret en stor fjerkræproduktion nord for møllen. I en sidebygning er der indrettet gårdbutik og restaurant med en terrasse ud over møllesøen.

Sårbarhed: Mølle miljøet er sårbart over for ændringer af mølle anlæg, arkitektur og omgivelser, herunder opstemning, kanaler og møllesø.